

14.8.2022, Pustá Rybná

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

POZDRAV Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.

INTROIT Všechnu naději jsem složil v Hospodina. On se ke mně sklonil, slyšel mě, když o pomoc jsem volal. (Ž 40,2) Amen

PÍSEŇ 442 Pane, dnešek,

VSTUPNÍ MODLITBA

Milý Bože,

my to neumíme. Neumíme se spolu bavit o víře, neumíme být spolu. Umíme postavit dům, zasadit strom, zplodit syna, ale neumíme předat svou víru jinak než tradicí a návykem a neumíme se spolu bavit i o něčem jiném, než jak jsme zvyklí.

A bojíme se. Bojíme se nových věcí, bojíme se myšlenkových posunů, tohoto světa i celé společnosti. Bojíme se toho, čemu nerozumíme, bojíme se sdílet se svými pocity, bojíme se toho, že by to mohlo jít i jinak. Jinak, než jak jsme zvyklí.

Prosíme, odpusť nám, prosíme, odpusť nám, že si nerozumíme se svými dětmi, prosíme, odpusť nám, že nerozumíme mladým lidem ani těm dnešním, ale ani těm včerejším. Prosíme, odpusť nám, že na Tebe zapomínáme a odpusť nám, že to neumíme. Amen.

1. ČTENÍ Dt 32, 4-6

PÍSEŇ 611 Není lepší,

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Ježíši Kriste,

Ty máš s námi svatou trpělivost.

Prosíme tě za všechny, kdo umí postavit dům, zasadit strom, zplodit syna, ale něco nebo někdo jim brání mluvit také o základech.

Prosíme tě za všechny, kdo marně čekají na tvé slovo, ale v našich chrámech a kostelech ho nemohou najít, jen ozvěny minulosti.

Prosíme tě za všechny, kdo nerozumí tomuto světu, je nás čím dál víc a je to čím dál horší. Prosíme, dej nám aspoň hledat tvé nebeské království.

A prosíme tě za všechny, komu se ztrácí pevná půda pod nohama, dej nám nacházet tu tvou, která nebude končit jen u jedné neděle.

A všechny své tiché prosby vkládáme do modlitby, kterou jsi nás naučil: Otčenáš... Amen.

POSLÁNÍ Radujte se s radujícími, plačte s plačícími. Mějte porozumění jeden pro druhého. (Ř 12,15–16a)

POŽEHNÁNÍ Hospodin je váš ochránce, stín po vaší pravici. Věřte: nezaspí ten, jenž o vás má starost a péči. Nedopustí, aby vás zničilo to, co člověka ohrožuje, když svítí slunce, ani to, co člověka ohrožuje za noci, když vyjde měsíc. Vždyť váš život Hospodin chrání od zla – tak je tomu od počátku, kdy jsme ještě ani nebyli, až do posledního dechu, ba i potom. Milost a pokoj Boží ať vás provázejí, kamkoli půjdete. Amen

PÍSEŇ 485 Král věčný,

2. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ)

Mt 7, 24-27

A tak každý, kdo slyší tato má slova a plní je, bude podoben rozvážnému muži, který postavil svůj dům na skále. Tu spadl příval, přihnaly se vody, zvedla se vichřice, a vrhly se na ten dům; ale nepadl, neboť měl základy na skále. Ale každý, kdo slyší tato má slova a neplní je, bude podoben muži bláznivému, který postavil svůj dům na písku. A spadl příval, přihnaly se vody, zvedla se vichřice, a obořily se na ten dům; a padl, a jeho pád byl veliký.“

Milí přátelé,

dnes není těžké najít si nějaké informace o tom, jak postavit dům, především pak jeho základy.

První rada zní: Základy jsou důležitou, i když někdy opomíjenou součástí stavby. Je-li základ špatně založen, dá se taková chyba napravit jen těžko. Stejně tak člověk: vsadíme na něco svou existenci, na něčem ji založíme a podle toho zařizujeme celý svůj život a orientujeme se ve světě okolo nás i sami v sobě. Chtít změnit tento základ vlastní existence je podobné jako chtít zasáhnout do základů domu. Je to riskantní, pracné, a leckdy drahé.

Další rada: Základové zdivo má sahat do takové hloubky, kam nevniká mráz. Základy mají být tak hluboko, aby se na nich nijak zásadně neprojeví vlivy zvenčí. Povrchní základ moc neunes. Také člověk bez hlubokého základu lehce promrzne, srazí ho první složitá situace.

Důležité je také to, co je pod základy: Půda, na které leží základové zdivo, tedy podloží, musí mít takovou únosnost, aby snesla nejen váhu celé budovy, ale dokonce váhu pětikrát i desetkrát větší.

Není důležité jen to, jak hluboko sahají základy, ale také to, na čem ty základy stojí. Člověku se může stát, že na svých bedrech ponese těžký osud dalších lidí, třeba v rodině: může se objevit složitá situace, závažná nemoc či postižení, a to potom má leckdy pocit, že nese nejen tíhu života svého, ale ještě svých blízkých.

Dobrou základní půdou je například skála, štěrk nebo břidlice. Velmi špatné pro zakládání staveb je bahno, navátý písek nebo rašelina. – Tolik dnešní stavařské okénko. Nechme základy na chvíli být, vždyť stejně nejsou vidět.

A právě to je ten problém. Když si prohlížíme postavený dům, vnímáme a hodnotíme úplně jiné věci než základy. Co je komu do základů, důležitý je tvar domu, jeho dispozice, barva fasády, jestli má dřevěná či plastová okna, vikýře ve střeše, jestli má eleganci a styl, jestli se použily kvalitní materiály, nebo jestli je to pozlátko podnikatelského baroka. Tohle člověka uhodí do oka nejprve, a naopak vůbec není poznat, jaké má ten dům základy: jestli stojí na pilotech, jestli má klasické základy či základovou desku. A vlastně jestli má vůbec nějaké základy.

Stejně tak na první pohled ani na lidech v dnešní době není poznat, kdo je křesťan a kdo ne. Spíš poznáme, na co všechno ten člověk má, jak o sebe pečuje, jestli nosí značkové a padnoucí oblečení nebo jak drahý má mobil. V době, jako je třeba ta dnešní tady u nás, to může na první pohled vypadat, že na základech zas až tak moc nezáleží. Hlavně aby ta viditelná část byla skvělá, zajímavá, výstavní. Dokud nepřijde nějaký nepříjemný test, tak se ani nepozná, kdo má jaké základy. Až to může člověka ukolébat, aby zas tak moc neinvestoval do základů a vložil prostředky spíš do vzhledu, do estetiky, do designu. Právě tomuhle dnešní doba značně nahrává. To je dnes moderní a lákavé, o tom čteme a slyšíme v médiích. Jde o design, o vnější soulad, o pastvu pro oči, a možnosti jsou dnes obrovské. Jak pro vybavení našich domů a bytů, tak také pro lidský vzhled a image. A dnešní doba tím přímo žije, až se někdy zdá, že žije právě jenom tím.

Ale vystupme teď už z obrazného mluvení o domu, základech a stavění a pojdme přímo k naší křesťanské existenci, k jejím základům a k jejímu podloží. Možná, že už jste taky někdy od lidí ze svého okolí slyšeli názor, který tomuto modernímu dobovému postoji zcela odpovídá: „Nač být v nějaké církvi? To se musí tak akorát chodit pořád do kostela a tam člověk musí poslouchat, co farář vykládá, a taky se určitě té církvi musí hodně platit. Ne že bych v nic nevěřil, ono urči-

tě „něco“ nad námi je, ale k tomu přece nepotřebuju žádnou instituci a už vůbec ne přežitou, designově i jinak nemoderní křesťanskou církev, která pořádala křížové výpravy a páčila čarodějnice. Já se zařídím podle sebe, však je to moje soukromá věc.“ „Něco, nějaký základ všeho, nějaká ta vesmírná energie či co asi bude, ale nevím, co to přesně je, a ani mě to nezajímá. Neděle se přece dá prožít zajímavěji než v kostelní lavici, existují rytmičtější a dynamičtější písňe než třeba ženevské žalmy a určitě se najde napínavější čtení než tisíce let staré biblické texty.“

To je tíže situace, jako je ta naše dnes, kdy prožíváme klidnou dobu a kdy na základy naší lidské existence leckdy jakoby nedojde, až to může vypadat, že věnovat se růstu vlastní víry, sedávat v kostele, zpívat žalmy a poslouchat biblické texty je ztráta času. Ale ono o tom mluví i to Ježíšovo podobenství: ne za slunečného dne, za jarního vánku, letního deštíku, barevného podzimu či krásné sněhobílé zimy, ale až v době krize, za nečasu, v době neklidu a katastrof, až v takové chvíli dojde na základy. Až ve chvíli nouze se pozná, kdo má jaké základy a na čem kdo založil svou existenci. A to jsou pak chvíle, kdy je všechno vnější vzhled, styl, elegance a design naprosto vedlejší, nedůležitý, kdy se pozornost a starosti přesouvají od toho, co je na povrchu, k tomu, co je uvnitř, v základech.

Jenomže čím jsme my dnes ohrožováni? Nějaké velké vnější nebezpečí díky Bohu zatím nehrozí. Po vnější stránce žijeme v blahobytu a klidu, který ukolébává až ke lhostejnosti. Trvalé ohrožení tu však přesto je. Ne sice na rovině společnosti či státu, ale na rovině jednotlivců: Z pohledu křesťanské morálky by se dalo říct, že právě v takové klidné době jsme ohrožováni nejrůznějším pokušením: pokušením majetku, pokušením moci, pokušením bezbřehé svobody. Nejvíce však vnímáme ohrožení nemocemi, které nás hodně zaměstnávají, a jejich nejsilnějším spojencem, který nás všechny čeká: smrtí. V takových situacích pak velmi rychle dojde na to, kde leží naše základy, na čem jsou založeny. Jestli nám v krizi ujedou nohy po nestabilním písku, nebo jestli máme pod nohama pevnou skálu, o kterou se můžeme opřít, byť s roztřesenými koleny.

Tento základ všech našich základů je sice pevný jako skála, ale není to bezejmenný studený šutr. Naším podložím je živý Bůh, který se o nás zajímá, nese nás, stará se o nás a neopouští nás. A i kdyby se nám ta naše někdy roztřesená kolena podlomila a my padli, nepadneme jinam, než na tento náš dobrý a pevný základ. Protože tento náš Bůh je tím nejlepším základem pro tento život, v dobách klidných i v těch bouřlivých, a je zároveň jediným základem pro život budoucí, pro život věčný. Amen